

*qui dicitur Ficus in Romania, ab inscripto notario uiso et lecto, quia cum meis successoribus do, concedo et afficto tibi Georgio dela Porta, habitatori in burgo Candide, et tuis heredibus casalia seu loca dela Liuadia et delo Rucani, spectantia et pertinentia dicto domino Patriarche, cum pertinentiis, juridibus et jurisdictionibus ipsis locis pertinentibus, a medietate mensis augusti elapsi inantea usque ad annos quinque proxime uenturos completos, cum plena uirtute et potente intromittendi, habendi, tenendi, possidendi, affittandi fictum et fructus inde recipiendi, et omnes alias tuas utilitates in ipsis et ex ipsis locis usque ad terminum suprascriptum, sicut tibi placuerit faciendi, cum onere suo, nemine tibi contradicente. Pro quorum omnium affictu debes dare et soluere domino Patriarche uel eius procuratori annuatim, uidelicet in fine cuiuslibet anni, yperpera CXXXV hic in Candida salua in terra, omni occasione remota, sub pena dupla pro quolibet termino. Preterea tenueris hinc ad annum unum proxime uenturum conduci facere partitores ad dicta loca, qui designent confines et terminus dictorum locorum, et inquirere et procurare debeas ad recuperandum de terris pertinentibus dictis locis, que retente uel occupate fuissent per alios; quam recuperationem habere debeas in omni tua utilitate, usque ad terminum suprascriptum. Et in complement dicti termini debes dicta loca seu casalia cum terra, que recuperata fuerit dicto domine Patriarche uel eius procuratori pacifice reffutare et in fine dicti termini tenueris dimittere tercium totius terre rariçatum. Si quis et cetera. Pena yperperorum XXV. Contractu firmo.*

*Testes: Jacobus de Soleis, Franciscus de Firmo, Bernardus Sordanus.*

*Complere et dare»<sup>147</sup>.*

## 112

1333-1457. Διοικητικός οργανισμός δικαστικών και διοικητικών οργάνων της Κρήτης. Βενετία, Χάνδακας [λ].

E. B a r b a r o (ed.), *Legislazione Veneta. I Capitolari di Candia*, Venezia 1940, σσ. 64-148<sup>148</sup>.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ  
ΘΑΝΑΤΩΣΗΣ ΖΩΩΝ

*«Capitulare illius qui est supra meleficum de morte animalium.*

*Juro supra Dei Evangelia quod studiosus eri inquirere et invenire meleficum quod fiet super mortem animalium, uidelicet equorum, jumentorum, bovm et asinorum*

147. σσ. 239-240, αρ. Β.

148. Τα καπιτουλάρια της Κρήτης δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά στο E. Gerland, *Das Archiv des Herzogs von Kandia im Königl. Staatsarchiv zu Venedig*, Strassburg 1899 (πρβλ. σχετ. λήμμα 20 του παρόντος). Δύο μεμονωμένα διατάγματα (σσ. 74-76 στην έκδοση του Barbaro) έχουν δημοσιευτεί και στο Σ. Θεοτόκης, «Οί σκλάβοι εις τὸ Βενετικὸν Κράτος», *Ἑλληνικά* 6 (1933), σσ. 145-148 (πρβλ. σχετ. λήμμα 77 του παρόντος), ενώ τέλος μεταφρασμένα μέρη τους έχουν δημοσιευτεί και στο Σ. Θεοτόκης, «Τὰ καπιτουλάρια τῆς βενετοκρατούμενης Κρήτης (1298-1500)», *Ἐπετηρίς Ἐταιρείας Κρητικῶν Σπουδῶν* 4 (1940), σσ. 114-175.



*in toto districtu paracandiae videlicet qui furtive interficiuntur ferro vel alio modo et qui sint malefactores. Et si eos invenire potero, presentabo Domino Duchae et Consilio si eos capere potero sin autem illos manifestabo eidem Duchae et Consilio quam cito potero.*

*Si autem malefactores illos invenire non potero inquiram diligenter ab eo cuius fuerit animal et ab aliis, sicut melius mihi videbitur, per Sacramentum ut manifestare debeant si sciunt qui sit ille malefactor; recognito primo per idoneo testes et viso quod idem animal taliter ut interfectum ut dictum est supra et facta estimatione quantum valuerit animal per graecos illos paracandiae silicet in casalibus morantes, damnum illud restitui faciam Domino, animal jactando singulis quantum eis per rationem venerit, deductis etiam expensis eorum quos misero ad inquirendum de hoc maleficio.*

*Ego autem habiturus sum facta estimatione et restitutione ei per ipsum damnum passus fuerit de quindecim unum et fideliis quae jactavero aliquod residuum fuerit ipsum conservabo causa satisfaciendi in hoc maleficio per totum tempus quo ero in hoc officio et completo termine si quid residuum fuerit reddam Domino Duchae et Consilio.*

*Hec omniam antedicta bona fide sine fraude nisi remansit per Signoriam amicum non jubavo nec inimicum nocebo per fraudem: servitium non tollam nec tolli faciam per fraudem.*

*Et si coram me querimonia de damno, quae fuerit per animalia, deposita fuerit, que intrant tam in vineis quam in campis et etiam jardinis damnum illud extimabo vel extimari faciam diligenter et facta extimatione damnum illud per dominum animalium restitui faciam et qui damnum passus fuerit ab animalibus illis et insuper ab ipso domino animalium per singulis pedibus animalium magnorum tollam karatum unum, et de minutis animalibus per singulis pedibus denarios IIII de quo banno ille qui damnum passus fuerit ab ipsis animalibus habere debet medietatem: de reliqua vero medietate dabo medietatem Domino Duchae et Consilio et alteram medietatem in me retinebo.*

*De porcis licitum est omnibus qui eos invenerint in campis et vineis et jardinis illos occidere»<sup>149</sup>.*

### 113

1334-1373. Νοταριακά πρωτόκολλα νοταρίων της Μεθώνης και της Κορώνης. Βενετία, Κορώνη, Μεθώνη, Χάνδακας, Χανιά [λ].

A. N a n e t t i (ed.), *Documenta Veneta Coroni & Methoni Rogata. Pars Secunda*, Atene 2007, σ. 37, αρ. 6.20· σ. 38, αρ. 6.23· σ. 39, αρ. 6.30· σ. 44, αρ. 6.56· σσ. 45-46, αρ. 6.63· σ. 47, αρ. 6.69· σσ. 48-54, αρ. 6.71-6.85· σσ. 54-146, αρ. 6.89-6.251· σσ. 147-172, αρ. 6.253-6.274· σσ. 176-280, αρ. 7.1-7.67· σσ. 283-287, αρ. 8.1-8.12· σσ. 288-291, αρ. 8.17-8.22· σσ. 291-296, αρ. 8.24-8.36· σσ. 296-297, αρ. 8.39-8.41· σσ. 298-302, αρ. 8.44-8.55· σσ. 303-

149. σσ. 140-141.